

2019 ж. 23 08
ЗАҢДЫ ТҮЛГАННЫ
КАЙТА ТІРКЕУІ ЖҮРГІЗІЛДІ
БСН 990240004251
Алғашқы тіркелуі 1993.25.02

Павлодар облысы әкімдігі
Павлодар облысы білім беру басқармасының
«Ақпараттық технологиялар колледжі»
шаруашылық жүргізу құқығындағы
коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының
ЖАРҒЫСЫ

1. Жалпы ережелер

1. Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының «Ақпараттық технологиялар колледжі» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі – «Кәсіпорын») шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік Кәсіпорынның ұйымдық-құқықтық нысанындағы заңды тұлға болып табылады. Орта білім деңгейінің құрамдас бөлігі болып табылатын және қоғамдық-пайдалы кәсіби қызметтің және қолданбалы бакалавриаттың негізгі бағыттары бойынша білікті жұмысшылар мен орта буын мамандарын даярлауға бағытталған техникалық және кәсіптік білім берудің оқу бағдарламаларын іске асыру үшін құрылған.

2. Кәсіпорын Павлодар облысы әкімдігінің 2019 жылғы 04 ақпандағы «Павлодар облысының білім беру саласындағы заңды тұлғаларды қайта ұйымдастыру туралы» № 23/1 қаулысымен қайта ұйымдастырылды және Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының шаруашылық жүргізу құқығындағы «Павлодар бизнес-колледжі» коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны болып өзгертілді.

2019 жылғы 23 мамырда Павлодар облысы әкімдігінің «Павлодар облысының кейбір мемлекеттік білім беру мекемелерін қайта атау туралы» №163/2 қаулысымен Кәсіпорын Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының «Ақпараттық технологиялар колледжі» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны болып өзгертілді.

3. Кәсіпорынның құрылтайшысы жергілікті атқарушы орган – Павлодар облысының әкімдігі болып табылады (бұдан әрі – Әкімдік).

4. Коммуналдық меншік субъектісінің Кәсіпорынның мүлкіне қатысты құқықтарын жергілікті атқарушы орган - Павлодар облысының әкімдігі жүзеге асырады.

5. Кәсіпорын басқаруды жүзеге асыратын орган – «Павлодар облысының білім беру басқармасы» мемлекеттік мекемесі болып табылады (бұдан әрі - Басқару органы).

6. Кәсіпорынның мемлекеттік тілдегі атауы: Павлодар облысы әкімдігі Павлодар облысы білім беру басқармасының «Ақпараттық технологиялар колледжі» шаруашылық жүргізу құқығындағы коммуналдық мемлекеттік кәсіпорны.

Кәсіпорынның орыс тіліндегі атауы: коммунальное государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Колледж информационных технологий» управления образования Павлодарской области, акимата Павлодарской области.

7. Кәсіпорынның орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, 140006, Павлодар облысы, Павлодар қаласы, Лермонтов көшесі, 93.

2. Кәсіпорынның заңды мәртебесі

8. Кәсіпорын мемлекеттік тіркелген сәттен бастап құрылды деп есептеледі және заңды тұлға құқығына ие болады.

9. Кәсіпорынның Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес дербес балансы, банктерде шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Елтаңбасы бейнеленген және Кәсіпорынның атауы жазылған бланкілері, мөрлері бар.

10. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Кәсіпорын басқа заңды тұлғаны құра алмайды, сондай-ақ оның құрылтайшысы (қатысушысы) бола алмайды.

11. Кәсіпорын Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес филиалдар мен өкілдіктер құра алады.

12. Кәсіпорынмен жасалатын және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес міндетті мемлекеттік немесе өзге де тіркелуге жататын азаматтық-құқықтық мәмілелер, егер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше көзделмесе, тіркелген кезден бастап жасалған болып есептеледі.

3. Кәсіпорын қызметінің мәні мен мақсаттары

13. Кәсіпорын қызметінің мәні техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қолданбалы бакалавриаттың білім беретін оқу бағдарламаларын, сондай-ақ білім алушылар үшін қосымша білім беруді іске асыру болып табылады.

14. Кәсіпорын қызметінің мақсаты ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға және кәсіби қалыптасуына, ғылым мен практикаға қол жеткізуге бағытталған сапалы білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау болып табылады.

15. Орта білімі (жалпы орта немесе техникалық және кәсіптік) бар азаматтар қатарынан техникалық және кәсіптік білім берудің бұқаралық мамандықтары бойынша, қоғамдық пайдалы кәсіби қызметтің негізгі бағыттары бойынша, сондай-ақ қолданбалы бакалавриат бойынша білікті кадрлар даярлау.

16. Қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру (жасөспірімдер шығармашылығын, спорт, мәдениет және өнер, IT-технологиялар, қызмет көрсету және сервис салалары, мамандардың біліктілігін арттыру).

17. Қойылған мақсатқа жету үшін Кәсіпорын келесі қызмет түрлерін жүзеге асырады:

1) тұлғаның қалыптасуына, дамуына және кәсіби қалыптасуына бағытталған қажетті жағдайлар жасау жолымен техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және қолданбалы бакалавриаттың білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыру;

2) еңбек нарығында бәсекеге қабілетті жоғары білікті жұмысшылар мен мамандарды даярлауды, қайта даярлауды және олардың біліктілігін арттыруды қамтамасыз ету;

3) білікті жұмысшы кадрларды, мамандарды даярлау сапасын жетілдіру бойынша жұмыс берушілермен және басқа да әлеуметтік әріптестермен өзара іс-қимыл жасау;

4) Павлодар облысының білім беру саласында өндірістік-шаруашылық қызметті жүзеге асыру;

5) оқытудың жаңа технологияларын енгізу және тиімді пайдалану;

6) Кәсіпорындармен, ұйымдармен, акционерлік қоғамдармен, серіктестіктермен, жеке кәсіпкерлермен және жеке тұлғалармен жасалған мемлекеттік тапсырысты, ақылы қызметтер мен шаруашылық шарттарды орындау есебінен Кәсіпорынның қызметін қолдау және дамыту үшін қажетті кіріс алу;

7) Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуды және өткізуді ұйымдастыру;

8) Қаржы-шаруашылық қызметті дамыту, материалдық-техникалық базаны нығайту.

18. Кәсіпорынның осы Жарғыда бекітілген өз қызметінің мәні мен мақсаттарына сай келмейтін қызметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға құқығы жоқ.

19. Кәсіпорынның өз қызметінің мақсаттарына, Қазақстан Республикасының заңдарында немесе құрылтай құжаттарында айқындалған қайшы не басшының жарғылық құзыретін бұза отырып жасаған мәмілесі тиісті саланың уәкілетті органының (жергілікті атқарушы органның) немесе Мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның не прокурордың талабы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.

20. Кәсіпорын басшысының Кәсіпорынның жарғылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған іс-әрекеттері Еңбек міндеттерін бұзу болып табылады және тәртіптік материалдық жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғады.

4. Кәсіпорында жүзеге асырылатын білім беретін оқу бағдарламалары

21. Кәсіпорында техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, сондай-ақ қолданбалы бакалавриаттың білім беретін оқу бағдарламалары іске асырылады.

22. Кәсіпорында іске асырылатын оқу бағдарламалары көздейді:

1) жалпы кәсіптік және арнайы пәндерді табысты игеру үшін бейіндеуші болып табылатын жалпы білім беретін пәндер бойынша интеграцияланған курстарды зерделеуді, оқушыларға нақты мамандық бойынша кәсіптік біліктіліктің қол жеткізілген деңгейін (разряд, сынып, санат) бере отырып, кәсіптік дағдыларды алу үшін өндірістік оқудан өтуді көздейтін техникалық және кәсіптік білім берудің жаппай мамандықтары бойынша кадрлар даярлау;

2) Жалпы гуманитарлық, экономикалық, жалпы кәсіптік, арнайы пәндерді зерделеуді, нақты мамандық бойынша кәсіптік біліктіліктің жоғары деңгейін бере отырып, кәсіптік дағдыларды алу және бекіту үшін өндірістік оқудан және кәсіптік практикадан өтуді көздейтін экономиканың барлық салаларында техникалық және қызмет көрсету еңбегі жұмыстарын орындаудың неғұрлым күрделі (аралас) біліктіліктері мен практикалық дағдыларын меңгеру;

3) техникалық және кәсіптік білім берудің интеграцияланған білім беру бағдарламаларын, білім алушыларға нақты мамандық бойынша кәсіптік біліктіліктің қол жеткізілген деңгейін (разряд, сынып, санат) бере отырып, жоғары оқу орындарының бірінші және екінші курстарының бағдарламаларын зерделеуді көздейтін техникалық еңбектің жоғары білікті мамандарын даярлау, оларды қайта даярлау және біліктілігін арттыру.

Оқу және қорытынды аттестаттаудан өту аяқталғаннан кейін білім алушыларға нақты мамандық бойынша кәсіптік біліктіліктің жоғары деңгейі беріледі.

Оқудың толық курсы аяқтағаннан және қорытынды аттестаттаудан өткеннен кейін білім алушыларға орта буын маманы біліктілігі беріледі.

23. Кәсіпорын іске асыратын орта білімнен кейінгі кәсіптік оқу бағдарламалары кәсіптік бағдарламалармен қатар қолданбалы бакалавриат біліктілігін бере отырып, жоғары білім берудің бірінші және екінші курстарының кәсіптік оқу бағдарламаларымен интеграцияланған әлеуметтік-гуманитарлық және жаратылыстану-ғылыми пәндерді зерделеуді көздейді (оқу орындарын лицензиялау туралы Заңға сәйкес осы деңгей үшін дәрежеленген оқытушылардың болуы талап етіледі).

5. Білім беру процесін ұйымдастыру тәртібі (оның ішінде тіл, тілдер), білім алушылардың сабақ режимі

24. Кәсіпорын оқытудың күндізгі және басқа түрлері бойынша оқытуды жүзеге асырады.

25. Кәсіпорын қолда бар мүмкіндіктерге сүйене отырып, білім алушылардың сұраныстарына сәйкес оқыту тілін өз бетінше анықтайды, қазақ тілін мемлекеттік тіл ретінде, орыс тілін және шет тілдерінің бірін меңгеруді және дамытуды қамтамасыз етеді.

26. Кәсіпорын оқу-тәрбие процесін жұмыс оқу жоспарлары мен бағдарламаларына сәйкес Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен дербес ұйымдастырады.

27. Кәсіпорында оқу және тәрбие жұмысын есепке алу теориялық және өндірістік оқытуды есепке алу журналдарын және сағаттарда оқу уақытын есепке алу ведомостарын жүргізу жолымен жүзеге асырылады.

28. Кәсіпорында нақты мамандық бойынша іске асырылатын білім беретін оқу бағдарламаларының мазмұны, оларды игеру мерзімдері үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларының талаптарына сәйкес әзірленетін оқу жұмыс жоспарларымен және бағдарламаларымен анықталады.

6. Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау жүйесі, Кәсіпорында оларды өткізу нысандары мен тәртібі

29. Білім алушылардың білім беретін оқу бағдарламаларын меңгеруін бақылау мақсатында Кәсіпорында білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау және аралық аттестаттау, қорытынды аттестаттау жүзеге асырылады.

Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау және аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің нысандарын, тәртібін және кезеңділігін таңдауда Кәсіпорын дербес.

30. Білім алушылардың үлгерімін ағымдағы бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау білім беру саласындағы орталық атқарушы орган бекітетін тәртіппен жүзеге асырылады.

31. Кәсіпорында оқу сабақтарының келесі түрлері қолданылады: сабақ, дәріс, семинар, практикалық сабақ, зертханалық жұмыс, бақылау жұмысы, өзіндік жұмыс, кеңес беру, практика, курстық және дипломдық жобалау (курстық және дипломдық жұмыс), кешенді емтихан, нақты жобалау. Аудиториялық сабақтардың барлық түрлері үшін ұзақтығы 45 минут белгіленеді, қажет болған жағдайда екі сабақтан кейін 5 және 10 минут үзілістермен қосарланған сабақтар жіберіледі.

32. Кәсіпорын оқушыларының білім, білік және дағды сапасы баллмен бағаланады: 5 (өте жақсы), 4 (жақсы), 3 (қанағаттанарлық), 2

(канағаттанарлықсыз). Білім алушылардың білім, білік және дағдыларының сапасын тікелей тексеру ауызша сұрау, тапсырма бойынша зертханалық және практикалық жұмыстарды орындау, алдыңғы бақылау және тексеру жұмыстарын жүргізу, дәптерлерді, конспектілерді, бақылау жұмыстарын, үй тапсырмаларын орындау арқылы жүргізіледі.

33. Білім алушылармен оқу сабақтарын ұйымдастыру және өткізу үшін Кәсіпорында оқу топтары құрылады. Оқу жоспарына сәйкес оқу топтары кіші топтарға бөлінуі мүмкін.

34. Кәсіптік практиканың түрлері, мерзімдері және мазмұны оқу жұмыс жоспарларымен және оқу жұмыс бағдарламаларымен айкындалады.

35.. Кәсіпорында білім беру оқу бағдарламаларын меңгеру оқушыларды міндетті қорытынды аттестаттаумен аяқталады.

7. Білім алушыларды қабылдау, шығару, оқудан шығару және Кәсіпорында академиялық демалыс беру тәртібі

36. Кәсіпорынға "Техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламалары бойынша кадрлар даярлауды жүзеге асыратын білім беру ұйымдарына құжаттарды қабылдау және оқуға қабылдау" мемлекеттік қызмет көрсету регламентіне сәйкес негізгі орта немесе жалпы орта білім алған тұлғалар қабылданады.

37. Білім алушыларды басқа оқу орнына ауыстыру және оларды Кәсіпорында оқу үшін қайта қабылдау білім беру саласындағы орталық атқарушы орган бекіткен тәртіппен жүзеге асырылады.

38. Білім алушылар Кәсіпорынан шығарылуы мүмкін:

- 1) өз еркімен;
- 2) денсаулық жағдайы бойынша дәрігерлік консультациялық комиссияның анықтама-қорытындысы негізінде;
- 3) басқа оқу орнына ауысуына байланысты;
- 4) академиялық үлгермеушілік және сабақты себепсіз босатқаны үшін;
- 5) оқу тәртібін, ішкі тәртіп ережелерін және осы Жарғыда көзделген талаптарды бұзғаны үшін;
- 6) оқыту шартының талаптарын бұзғаны үшін;
- 7) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де жағдайларда.

39. Кәсіпорында білім алушыларға академиялық демалыс беру білім беру саласындағы орталық атқарушы орган бекітетін тәртіппен жүзеге асырылады.

40. Мемлекеттік қорытынды аттестаттаудан өткен Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі және қолданбалы бакалавриаттың оқу бағдарламалары бойынша оқитын Кәсіпорын түлектеріне білім деңгейі мен біліктілігі көрсетілген мемлекеттік үлгідегі құжаттар беріледі.

8. Кәсіпорынның білім алушыларымен және (немесе)

олардын ата-аналарымен (заңды өкілдерімен) қатынастарын ресімдеу тәртібі

41. Оқуға түскен тұлғалармен Кәсіпорын үлгі нысаны білім беру саласындағы орталық атқарушы органмен бекітілетін шарттар жасасады.

9. Кәсіпорын қызметкерлерінің құқықтары мен міндеттері

42. Педагогтік қызметпен айналысуға Кәсіпорында арнайы педагогикалық немесе кәсіптік білімі бар тұлғалар жіберіледі.

43. Кәсіпорынның педагогикалық қызметкері құқылы:

- 1) өзінің кәсіби қызметі үшін жағдайларды қамтамасыз ете отырып, педагогикалық қызметпен айналысу;
- 2) ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-эксперименттік жұмыспен айналысу, педагогикалық практикаға жаңа әдістер мен технологияларды енгізу;
- 3) жеке педагогикалық қызмет;
- 4) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарын сақтау жағдайында педагогикалық процесті ұйымдастырудың әдістері мен нысандарын еркін таңдау;
- 5) Кәсіпорынды басқарудың алқалық органдарының жұмысына қатысу;
- 6) бес жылда бір реттен кем емес біліктілігін арттыру;
- 7) санатын арттыру мақсатында мерзімінен бұрын аттестаттау;
- 8) педагогикалық қызметтегі табыстары үшін моральдық және материалдық көтермелеу (мемлекеттік наградалар, құрметті атақтар, сыйлықақылар және атаулы стипендиялар);
- 9) өзінің кәсіби ар-намысы мен қадір-қасиетін қорғау;
- 10) Кәсіпорын басшылығының бұйрықтары мен өкімдеріне шағымдану.

44. Кәсіпорынның педагог қызметкері міндетті:

- 1) оқытушының теориялық және практикалық білімі мен дағдыларына сәйкес болуы;
- 2) үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларының талаптарына сәйкес ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын қамтамасыз ету;
- 3) оқушыларды жоғары адамгершілік, ата-аналарға, этномәдени құндылықтарға құрмет, қоршаған ортаға ұқыпты қарау рухында тәрбиелеу;
- 4) оқушылардың өмірлік дағдыларын, дербестігін, шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету;
- 5) өзінің кәсіби шеберлігін, зияткерлік, шығармашылық деңгейін үнемі жетілдіру;
- 6) бес жылда кемінде бір рет аттестаттаудан өту;
- 7) педагогикалық этика нормаларын сақтау;
- 8) білім алушылар мен олардың ата-аналарының ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу;

10. Кәсіпорын оқушылары мен олардың ата-аналарының (заңды өкілдерінің) құқықтары мен міндеттері

45. Кәсіпорын білім алушыларының құқығы бар:

- 1) үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес сапалы білім алу;
- 2) Жеке оқу жоспарлары, қысқартылған білім беретін оқу бағдарламалары негізінде типтік оқу жоспарлары шеңберінде Кәсіпорынның педагогикалық кеңесінің шешімі бойынша оқыту;
- 3) оқу жоспарына сәйкес баламалы курстарды таңдау;
- 4) өзінің бейімділігі мен қажеттіліктеріне сәйкес ақылы негізде қосымша білім беру қызметтерін, білім алу;
- 5) қайта қабылдау және бір оқу орнынан екіншісіне ауыстыру, ақылы негізден мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқуға немесе бір оқу нысанынан екіншісіне ауыстыру;
- 6) Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен Кәсіпорында ақпараттық ресурстарды тегін пайдалану, оқулықтармен, оқу-әдістемелік кешендермен және құралдармен қамтамасыз ету;
- 7) Спорт, оқу, акт залдарының, кітапханалардың қызметтерін тегін пайдалану;
- 9) өз пікір мен нанымды еркін білдіру;
- 10) өзінің адамдық қадір-қасиетін құрметтеу;
- 11) оқудағы, ғылыми және шығармашылық қызметтегі табыстары үшін көтермелеу және сыйақы беру;

46. Кәсіпорынның білім алушылары міндетті:

- 1) үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларының талаптарына сәйкес білімді, іскерлікті, практикалық дағдыларды меңгеру, ішкі тәртіп ережелерін сақтау, осы Жарғыда көзделген өзге де талаптарды орындау;
- 2) өз денсаулығына қамқорлық жасау, рухани және физикалық өзін-өзі жетілдіруге ұмтылу;
- 3) педагогикалық қызметкерлердің ар-намысы мен қадір-қасиетін және оқу орнының дәстүрлерін құрметтеу;
- 4) Кәсіпорындағы сыртқы киімге қойылатын талаптарды сақтау;
- 5) ұлттық, жалпыадамзаттық және рухани құндылықтарды құрметтеу;
- 6) Кәсіпорын мүлкіне ұқыпты қарау;

47. Міндеттерді бұзғаны үшін, білім алушыларға, ішкі тәртіп ережелері мен осы Жарғыда көзделген тәртіптік ықпал ету шаралары, сондай-ақ қолданыстағы заңға сәйкес өзге де шаралар қолданылуы мүмкін;

48. Білім алушылардың ата-аналары немесе өзге де заңды өкілдері құқылы:

- 1) Қамқоршылық кеңес арқылы Кәсіпорынның басқару органдарының жұмысына қатысу;

2) өз балаларының үлгеріміне, мінез-құлқына және оқу жағдайларына қатысты ақпарат алу.

49. Білім алушылардың ата-аналары немесе өзге де заңды өкілдері міндетті:

1) балалардың өмірі, оқуы үшін салауатты және қауіпсіз жағдайлар жасау, олардың зияткерлік және дене қабілеттерін дамытуды, адамгершілік қалыптасуын қамтамасыз ету;

2) Кәсіпорын Жарғысында белгіленген ережелерді орындау;

3) балалардың оқу орнында сабаққа қатысуын қамтамасыз ету;

4) Кәсіпорын педагог қызметкерлерінің ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеу.

11. Ақылы қызмет көрсету тәртібі

50. Кәсіпорын ақылы негізде ақылы қызмет көрсету туралы шарт жасасумен келесі тауарлардың (жұмыстардың, қызметтердің) түрлерін ұсынуға құқылы:

1) қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыру (балалар мен жасөспірімдер шығармашылығын, спорт, мәдениет және өнер саласындағы бейімділігі мен мүдделерін дамыту, мамандардың біліктілігін арттыру);

2) жекелеген білім алушылардың оқу жоспары мен бағдарламалары бойынша бөлінген оқу уақытынан тыс пәндер (пәндер мен пәндер циклдері) бойынша қосымша сабақтар ұйымдастыру;

3) пәндер (пәндер мен пәндер циклдері) бойынша білім алушылармен ғылым негіздерін тереңдетіп оқытуды ұйымдастыру;

4) білім алушылар мен тәрбиеленушілер, педагог қызметкерлер мен ересек халық арасында спорттық жарыстарды, семинарларды, кенестерді, конференцияларды ұйымдастыру және өткізу, сондай-ақ оқу-әдістемелік әдебиетті әзірлеу және іске асыру жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу;

5) музыкалық аспаптарды және Ғаламтор-байланыстың қосымша қызметтерін пайдалануға ұсыну;

6) шығындарды толық өтей отырып, білікті жұмысшыларды, орта буын және қолданбалы бакалавриат мамандарын (мемлекеттік тапсырыс бойынша оқымайтын оқушылар үшін) оқыту және даярлау;

7) энергия қондырғылары мен қазандықтар беретін жылу энергиясы;

8) кәсіптік білім беру ұйымдары (білікті жұмысшы кадрларды және орта буын мамандарын қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру);

9) оқу-өндірістік шеберханалардың, оқу шаруашылықтарының, оқу-тәжірибе учаскелерінің өнімдерін өндіруді және өткізуді ұйымдастыру;

10) ғылыми зерттеулер жүргізу;

11) Мемлекеттік орта білім беру ұйымдары ҚР «Білім туралы» Заңының 12 б. сәйкес дене шынықтыру-сауықтыру және спорт ғимараттарын мүліктік жалдауға (жалға алуға) беру жөнінде қызметтер көрсетуге құқылы.

51. Мүлікті жалдауға (жалға алуға) беруден алынған табысты Кәсіпорын дербес пайдаланады.

12. Халықаралық ынтымақтастық

52. Кәсіпорын білім беру саласындағы орталық атқарушы органмен келісім бойынша өз жұмысының ерекшелігіне сәйкес шетелдік білім беру, ғылым және мәдениет ұйымдарымен, халықаралық ұйымдармен және қорлармен тікелей байланыс орнатуға, ынтымақтастық туралы екі жақты және көп жақты шарттар жасасуға, білім алушылар алмасудың халықаралық бағдарламаларына қатысуға, білім беру саласындағы халықаралық үкіметтік емес ұйымдарға (қауымдастықтарға) кіруге құқығы бар.

53. Қазақстан Республикасы Білім беру ұйымдарының халықаралық ынтымақтастықты жүзеге асыру тәртібін білім беру саласындағы орталық атқарушы орган белгілейді.

13. Кәсіпорынды Басқару

54. Жергілікті атқарушы орган мынадай функцияларды жүзеге асырады:

1) Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы шешімдер қабылдайды;

2) Кәсіпорынның жарғысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізеді немесе коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органға уәкілеттік береді;

3) коммуналдық мүлікті Кәсіпорынға бекітеді;

4) Кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктерін, сондай-ақ Кәсіпорын базасында қашықтықтан білім беру технологияларының өңірлік орталықтарын құруға келісім береді;

5) Кәсіпорынның мүлкін пайдалану туралы, оның ішінде оны кепілге, жалға, өтеусіз пайдалануға және сенімгерлік басқаруға беру туралы шешімдер қабылдайды;

6) осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен өзіне жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

55. Басқару органы мынадай өкілеттіктерді жүзеге асырады::

1) Кәсіпорынды басқару мәселелері бойынша актілер әзірлейді, олардың іске асырылуын қамтамасыз етеді;

2) белгіленген тәртіпте: Кәсіпорынды құру, қайта ұйымдастыру және тарату туралы; оның филиалдары мен өкілдіктерін құру туралы; Кәсіпорынның жарғысын бекіту, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы ұсыныстар енгізеді;

3) Кәсіпорын қызметінің басым бағыттарын және бюджеттен қаржыландырылатын жұмыстардың (қызметтердің) міндетті көлемін анықтайды;

4) Кәсіпорынның даму жоспарларын және олардың орындалуы жөніндегі есептерді қарайды, келіседі және бекітеді, осы жоспарлардың орындалуын бақылауды және талдауды жүзеге асырады;

5) коммуналдық мүлікті Кәсіпорынға бекіту бойынша ұсыныстар енгізеді;

6) жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті атқарушы органға Кәсіпорынның мүлкін пайдалануға, оның ішінде оны кепілге, өтеусіз пайдалануға және сенімгерлік басқаруға беру туралы ұсыныс енгізеді;

7) Кәсіпорын мүлкінің сақталуына және пайдаланылуына бақылауды қамтамасыз етеді, мүлікті есепке алуды ұйымдастырады және оның тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етеді;

8) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы Кәсіпорын басшысымен еңбек қатынастарын ресімдейді, Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен оны аттестаттаудан өткізеді;

9) Кәсіпорын басшысының ұсынысы бойынша басшының орынбасарларын (орынбасарын), бас (аға) бухгалтерді қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

10) осы Жарғымен және Қазақстан Республикасының заңнамасымен өзіне жүктелген өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

56. Кәсіпорын басшысымен еңбек қатынастары Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес еңбек шартын жасасу арқылы ресімделеді.

57. Еңбек шартында, Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінде белгіленген талаптардан басқа, таза табыстың белгіленген бөлігін бюджетке уақтылы аудармағаны үшін Кәсіпорын басшысының жауапкершілігі айқындалады.

58. Басшыны тағайындау, оны аттестаттаудан өткізу Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен жүзеге асырылады.

59. Кәсіпорын басшысы дара басшылық қағидаттарында әрекет етеді және Қазақстан Республикасының заңнамасымен және осы Жарғымен анықталатын өз құзыретіне сәйкес Кәсіпорын қызметінің барлық мәселелерін дербес шешеді.

60. Кәсіпорында алқалық басқару органдары құрылуы мүмкін: қамқоршылық, педагогикалық, әдістемелік кеңестер және басқа да нысандар. Кәсіпорынның алқалы органдарын құру және олардың қызметі, олардың арасындағы өкілеттіктердің аражігін ажырату тәртібі білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітетін қызметтің үлгілік қағидаларымен айқындалады.

61. Кәсіпорын басшысы дербес жауапты болады.:

1) Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды ұйымдастыру;

2) білім алушылардың, Кәсіпорын қызметкерлерінің құқықтары мен бостандықтарын бұзу;

3) өз құзыретіне жатқызылған функцияларды орындамау;

4) үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларының талаптарын бұзу;

5) оқу және тәрбие процесі кезінде Кәсіпорын қызметкерлері мен білім алушылардың өмірі мен денсаулығы;

6) Қаржы-шаруашылық қызметтің жай-күйі, оның ішінде материалдық және ақша қаражатын мақсатсыз пайдалану, мүліктің сақталуы;

7) Қазақстан Республикасының заңнамасын, еңбек шартын өзге де бұзушылықтар;

62. Кәсіпорын басшысының мынадай өкілеттігі бар:

1) Кәсіпорын атынан сенімхатсыз әрекет ету және барлық органдарда оның мүдделерін білдіру;

2) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген шектерде Кәсіпорынның мүлкіне билік ету;

3) шарттар жасасу және өзге де мәмілелер жасау;

4) сенімхаттар беру;

5) банктік шоттар ашу;

6) Кәсіпорынның барлық қызметкерлері орындауға міндетті бұйрықтар шығару және нұсқаулар беру;

7) Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес Кәсіпорын қызметкерлерімен жұмысқа қабылдау және еңбек шарттарын бұзу, Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен көтермелеу шараларын қабылдау және оларға жаза қолдану;

8) басқару органына өз орынбасарларын (орынбасарын) бас (аға) бухгалтерді және Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерін қызметке тағайындау және қызметтен босату үшін кандидатураларды ұсыну;

9) өз орынбасарларының және Кәсіпорынның басқа да басшы қызметкерлерінің құзыретін белгілейді;

10) еңбекақы төлеу нысандарын, штат кестесін, лауазымдық айлықақылар мөлшерін, Кәсіпорын қызметкерлеріне сыйақы беру және өзге де сыйақы жүйесін бекітеді;

11) басқару органының келісімі бойынша Кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктерінің директорларын қызметке тағайындайды және қызметтен босатады;

12) Кәсіпорынның филиалдары мен өкілдіктері туралы ережені бекітеді;

13) Кәсіпорынның іссапарлар, тағылымдамалар, қызметкерлерді қазақстандық және шетелдік оқу орталықтарында оқыту және қызметкерлердің біліктілігін арттырудың өзге де түрлері бойынша тәртібі мен жоспарларын бекітеді.

14) Қазақстан Республикасының заңнамасымен, осы Жарғымен және тиісті саланың уәкілетті органымен (жергілікті атқарушы органмен) жүктелген өзге де функцияларды жүзеге асырады;

63. Кәсіпорын, жергілікті атқарушы орган және басқару органы арасындағы өзара қарым-қатынас Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасымен реттеледі.

14. Кәсіпорынның мүлкін құру тәртібі

64. Кәсіпорынның мүлкін құны оның балансында көрсетілетін оның активтері құрайды.

65. Кәсіпорынның мүлкі бөлінбейтін болып табылады және салымдар (жарғылық капиталдағы қатысу үлестері, пайлар) бойынша, оның ішінде Кәсіпорын қызметкерлері арасында бөлуге болмайды.

66. Кәсіпорынның мүлкі келесі есептерден қалыптастырылады:

1) жергілікті атқарушы орган берген мүлік;

2) өз қызметі нәтижесінде сатып алынған мүлік (ақшалай кірістерді қоса алғанда);

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздерден.

67. Шаруашылық жүргізу құқығын иелену және тоқтату, егер осы жарғыда өзгеше көзделмесе немесе осы заттық құқықтың табиғатына қайшы келмесе, меншік құқығын және өзге де заттық құқықтарды иелену және тоқтату үшін Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде көзделген шарттар мен тәртіппен жүзеге асырылады.

68. Шаруашылық жүргізуіндегі мүлікті пайдаланудан алынған жемістер, өнімдер, табыстар, сондай-ақ Кәсіпорын шарттар бойынша немесе өзге де негіздер бойынша сатып алған мүлік Қазақстан Республикасының заңнамасында меншік құқығына ие болу үшін белгіленген тәртіппен Кәсіпорынның шаруашылық жүргізуіне түседі.

69. Егер Қазақстан Республикасының заңнамасында өзгеше белгіленбесе, басқару органы оны Кәсіпорынға бекітіп беру туралы шешім қабылдаған мүлікті шаруашылық жүргізу құқығы Кәсіпорынның балансында мүлікті бекітіп беру сәтінде туындайды.

70. Кәсіпорынның оған смета бойынша бөлінген негізгі құралдарға жататын мүлікті сатып алу-сату, айырбастау, сыйға тарту шарты негізінде неліктен шығаруға құқығы жоқ.

71. Кәсіпорынның мүлкіне шаруашылық жүргізу құқығы Қазақстан Республикасы Азаматтық Кодексінің 249-бабында меншік құқығын тоқтату үшін көзделген негізде және тәртіппен, сондай-ақ осы Жарғының 14-тарауының 10-тармағында көзделген жағдайда тоқтатылады.

72. Осы Жарғының 14-тарауының 9-тармағында көзделген шаруашылық жүргізу құқығын тоқтатудың жалпы негіздерінен басқа, шаруашылық жүргізу

құқығы меншік иесінің шешімі бойынша Кәсіпорыннан мүлікті заңды түрде алып қойған жағдайларда тоқтатылады.

Мүлікті заңды түрде алып қою жағдайларына, атап айтқанда:

— шаруашылық жүргізу құқығындағы Кәсіпорынның жарғылық қызметінің мақсаттарына сай келмейтін мүлікті алып қою;

— артық, пайдаланылмайтын не мақсатына сай пайдаланылмаған мүлікті алып қою.

73. Шаруашылық жүргізу құқығындағы мүлікті алып қою туралы шешімде Жергілікті атқарушы орган (жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті атқарушы орган) Кәсіпорынға алып қойылған мүлікті өзге тұлғаға бергенге дейін ұстау және сақталуын қамтамасыз ету мерзімін белгілейді.

74. Кәсіпорын жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен басқару органының ұсынысы бойынша филиалдар, өкілдіктер құруға, сондай-ақ дебиторлық берешекке билік етуге, үшінші тұлғалардың міндеттемелері бойынша кепілгерлік немесе кепілдік беруге, қарыздар беруге құқылы.

75. Кәсіпорын өзіне шаруашылық жүргізу құқығында бекітілген негізгі құралдарға жатпайтын жылжымалы мүлікке дербес билік етеді.

76. Егер Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінде немесе меншік иесінде өзгеше белгіленбесе, осы Жарғының 14-бөлімінің 77,78-тармақтарында көрсетілген мүлікпен жасалған мәмілелерден алынған ақшаны Кәсіпорын дербес пайдаланады.

77. Осы Жарғыда көзделген жағдайларды қоспағанда, Кәсіпорын өзіне бекітілген негізгі құралдарға жататын мүлікті иеліктен шығаруға немесе оған өзге де тәсілдермен билік етуге, дебиторлық берешекті жергілікті атқарушы органның жазбаша келісімімен ғана беруге және есептен шығаруға құқылы.

78. Кәсіпорын Кәсіпорынның пайдасын алып қоюға, мүлікті қайта бөлуге, мемлекет тапсырыстарын орналастыруға, Кәсіпорын өндіретін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) баға белгілеуге байланысты уәкілетті органның іс-әрекеттерін қоса алғанда, мемлекеттік органдардың заңсыз іс-әрекеттеріне, сондай-ақ Кәсіпорынның құқықтары бұзылған басқа да іс-әрекеттерге белгіленген тәртіппен сотқа шағымдануға құқылы.

15. Кәсіпорын қызметін қаржыландыру

79. Кәсіпорынның қызметі оның даму жоспарына сәйкес Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасында айқындалған тәртіппен алынған өз табысы мен бюджет қаражаты және өз табысы есебінен қаржыландырылады.

Кәсіпорынның даму жоспарларын әзірлеу және бекіту тәртібі Қазақстан Республикасының заңнамасымен айқындалады.

80. Кәсіпорынның таза табысының бір бөлігінің нормативтік аударымдарын жергілікті атқарушы орган белгілейді.

Белгіленген нормативтер бойынша Кәсіпорынның таза табысының бір бөлігі Қазақстан Республикасының Бюджет кодексінде белгіленген тәртіппен тиісті бюджетке есептелуге тиіс.

Кәсіпорын таза табыстың бір бөлігін тиісті бюджетке аударуды корпоративтік табыс салығы бойынша декларацияны тапсыру үшін белгіленген мерзімнен кейін он жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізеді.

81. Кәсіпорындармен, ұйымдармен, акционерлік қоғамдармен, серіктестіктермен, жеке кәсіпкерлермен және жеке тұлғалармен жасалған мемлекеттік тапсырысты, ақылы қызметтер мен шаруашылық шарттарды орындау есебінен Кәсіпорынның қызметін қолдау және дамыту үшін қажетті кіріс алу.

82. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасына сәйкес тауарды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді сатып алуды ұйымдастыру;

83. Кәсіпорын өзі өндіретін өнімді өз бетінше сатады.

84. Кәсіпорын өндіретін тауарлардың (жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің) бағасы Кәсіпорынның оларды өндіруге жұмсаған шығындарын толық өтеуді, оның қызметінің залалсыздығын және өз кірістері есебінен қаржыландыруды қамтамасыз етуі тиіс.

Бюджеттен қаржыландырылатын көлемдер (қызметтер) шеңберінде өндірілетін тауарлардың (жұмыстардың, қызметтердің) бағасын Кәсіпорын басқару органының келісімі бойынша белгілейді.

85. Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынған, Жарғыда көзделмеген қызметті жасаудан Кәсіпорын алған табыстар, сондай-ақ бюджеттен қаржыландыру есебінен құрылған, өткізілетін тауарларға (жұмыстарға, көрсетілетін қызметтерге) белгіленген бағаларды көтеру нәтижесінде алынған табыстар Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен бюджетке алып қоюға жатады. Бухгалтерлік есеп ережелері бойынша мүлікті тиісті түрде көрсетпей пайдалану фактілері анықталған жағдайда, ол да алып қоюға жатады.

16. Кәсіпорынның жарғылық капиталы

86. Кәсіпорынды мемлекеттік тіркеу кезінде құрылтайшы қалыптастырған, Кәсіпорынның жарғылық капиталының мөлшері 368 325 200 (үш жүз алпыс сегіз миллион үш жүз жиырма бес мың екі жүз) теңгені құрайды.

17. Кәсіпорынның есебі және есептілігі

87. Кәсіпорынның бухгалтерлік есебін жүргізу және қаржылық есептілігін жасау Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасына және халықаралық қаржылық есептілік

стандарттарына сәйкес басқару органының келісімі бойынша Кәсіпорынның басшысы бекітетін есеп саясатына сәйкес жүзеге асырылады.

88. Кәсіпорынның жылдық қаржылық есептілігіне мыналар кіреді: бухгалтерлік баланс, пайда мен шығындар туралы есеп, ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп, капиталдағы өзгерістер туралы есеп, түсіндірме жазба.

89. Байқау кеңесі бар Кәсіпорын жылдық қаржылық есептілікке аудит жүргізуге міндетті. Кәсіпорынның аудиті байқау кеңесінің, басшының, басқару органының бастамасы бойынша Кәсіпорынның қаражаты есебінен жүргізілуі мүмкін.

18. Кәсіпорынның жауапкершілігі

90. Шаруашылық жүргізу құқығындағы Кәсіпорын өз міндеттемелері бойынша өзіне тиесілі барлық мүлікпен жауап береді.

19. Еңбек ұжымымен өзара қарым-қатынас

91. Кәсіпорын әкімшілігі мен еңбек ұжымы арасындағы өзара қарым-қатынас Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына, «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына және ұжымдық шартқа сәйкес айқындалады.

92. Кәсіпорынның жұмыс тәртібі ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен белгіленеді және Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының нормаларына қайшы келмеуі тиіс.

20. Кәсіпорын қызметкерінің еңбек ақысы

93. Кәсіпорынның еңбекақы төлеу қорының мөлшерін жыл сайын басқару органы белгілейді.

94. Кәсіпорын белгіленген еңбекақы қоры шегінде еңбекақы төлеу нысандарын, штат кестесін, лауазымдық айлықақылар мөлшерін, сыйлықақы беру және өзге сыйақы жүйесін дербес айқындайды.

21. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату

95. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және тарату жергілікті атқарушы органның шешімі бойынша жүргізіледі.

Кәсіпорын Қазақстан Республикасының азаматтық заңнамасында көзделген басқа да негіздер бойынша да таратылуы мүмкін.

96. Кәсіпорынды қайта ұйымдастыру және таратуды басқару органы жүзеге асырады.

97. Таратылған Кәсіпорынның кредиттерді қанағаттандырғаннан кейін қалған мүлкін жергілікті атқарушы орган қайта бөледі.

98. Кредиторлардың талаптарын қанғаттандырганнан кейін қалған, Кәсіпорынның мүлкін сату нәтижесінде алынған қаражатты қоса алғанда, таратылған Кәсіпорынның ақшасы тиісті бюджеттің кірісіне есептеледі.

22. Жарғыға өзгерістер мен толықтырулар енгізу тәртібі

99. Кәсіпорынның Жарғысына өзгерістер мен толықтыруларды жергілікті атқарушы орган немесе жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын, облыстық коммуналдық мүлікке билік етуге уәкілетті атқарушы орган енгізеді.

Кәсіпорын басшысы

Е.Капенев